

גמ"ר 8758/11/18 - מדינת ישראל - פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נגד אליאב ביטון

בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים)

07 ספטמבר 2020

גמ"ר 8758-11-18 פרקליטות מחוז תל
אביב פלילי נ' ביטון

לפני כבוד השופטת שרית קריספין
המאשימה:

מדינת ישראל - פרקליטות מחוז תל אביב
פלילי

ע"י בא כוחה עו"ד דרור לוי
נגד

אליאב ביטון

הנאשם

ע"י בא כוחו עו"ד דוד גולן

גזר דין

הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בעבירות של גרם מוות ברשלנות, בניגוד לסעיפים 64 ו-40 לפקודת התעבורה וכן, בגרם חבלה של ממש, בגין נהיגה בקלות ראש, בניגוד לסעיפים 62 (2) ו-38(2) לפקודת התעבורה.

עסקינן בתאונת דרכים מיום 19.8.18, עת נהג הנאשם ברכב בכביש 461, מכיוון מערב לכיוון מזרח ובהגיעו לצומת עם רחוב העצמאות (אור יהודה), לא ציית לאור האדום, שדלק כבר 4 שניות, ברמזור בכיוון נסיעתו, המשיך בנסיעה לתוך הצומת ופגע ברוכב אופנוע, דיאגו מרקדו ז"ל - להלן, המנוח, העיף אותו ונוסע שהיה עמו, בשם דניאל אלפונסו, לעבר אי התנועה הבנוי במרכז הצומת, המשיך ופגע ברוכב אופניים, אמרה בלטה, שהועף אף הוא לעבר אי התנועה הבנוי.

כתוצאה מהתאונה, הובהל המנוח אל בית החולים במצב אנוש ונפטר לאחר כ-30 יום ואילו שני הנפגעים הנוספים, נחבלו חבלות של ממש, כמפורט בסעיפים 8ב' ו-ג' לכתב האישום.

בתחילה, כפר הנאשם באחריותו לגרם התאונה, אך בהמשך, חזר בו מכפירתו והודה וביום 23.10.19, ניתנה הכרעת הדין ועל פי הסכמת הצדדים, נשלח הנאשם אל שירות המבחן, למתן תסקיר בעניינו. לאמור בתסקיר, אתייחס בהמשך.

דיון ההמשך נדחה בשל מגפת הקורונה ולכן, רק ביום 8.7.20, הוצגו ראיות הצדדים לעונש וטיעוניהם.

בתום הדיון, ביקש הסנגור כי, בטרם מתן גזר הדין, תינתן חוות דעת הממונה על עבודות השירות בעניינו של הנאשם, התובע התנגד ובהחלטתי, קבעתי כי אני נעתרת לבקשה, מבלי שיהיה בכך כדי להעיד דבר לעניין גזר הדין שיינתן סופו של יום.

הנאשם לא נמצא כשיר להשמה על ידי הממונה על עבודות השירות, שכן לא המציא את מלוא המסמכים הרפואיים שנדרש, אך נוכח מכלול הנסיבות, כפי שיפורטו להלן, לא מצאתי לנכון להפנותו שוב לקבלת חוות דעת כאמור.

במהלך אותו דיון, ביקש הסנגור להגיש מסמך מטעם מטפל רגשי של הנאשם, אך התובע התנגד והתנגדותו התקבלה.

בהמשך, הגיש הסנגור בקשה בכתב להגשת המסמך ולאחר שחייבתי את הנאשם בהוצאות לטובת אוצר המדינה, נקבע דיון נוסף, על מנת שעורך המסמך יתייצב בבית המשפט ויחקר על האמור במסמך שערך. דיון כאמור, התקיים ביום 9.8.20, ועורך המסמך, ד"ר שרון, נחקר ארוכות על ידי התובע. בנסיבות אלה, הוריתי כי המסמך יתקבל ויסומן נל/1.

ראיות לעונש

תביעה

ב"כ המאשימה הגיש לבית המשפט עותק מגיליון הרשעותיו הקודמות של הנאשם, ממנו עולה כי הנאשם נוהג משנת 1995 ולחובתו, עבר תעבורתי מכביד, הכולל **79** הרשעות קודמות וכן, תצהיר נפגע עבירה, של מר אמרה בלטה, ממנו עולה כי הנפגע סובל עדיין מתוצאות התאונה - חוסר יכולת לעבודה במשך 6 חודשים, הגבלות בתנועה, עבודה בשכר מופחת ונכות צמיתה של 14.5%, אשר אינה מזכה אותו בקצבה מטעם הביטוח הלאומי.

הגנה

מטעם הנאשם, העידה אשתו, הגב' נטלי ביטון, אשר, בתמצית, סיפרה על תחושות האשמה של הנאשם, מצבו הנפשי, נסיבותיהם המשפחתיות וביקשה כי לא ייגזר עליו עונש מאסר בפועל.

הנאשם עצמו הביע צער על מה שקרה וביקש את רחמי בית המשפט, אך טען כי לא יכול היה למנוע את מה שאירע.

ד"ר דן שרון, פסיכותרפיסט, מומחה לפוסט טראומה, פירט בנל/1, אותו הגדיר כחוות דעת טיפולית ולא חוות דעת מומחה ובעדותו בבית המשפט, את התרשמותו מהנאשם ואת המלצותיו הטיפוליות לגבי הענישה המתאימה - מאסר בעבודות שירות והמשך הליך טיפולי בשירות המבחן וזאת נוכח ההשלכות האפשריות של עונש מאסר, על הנאשם ומשפחתו.

טיעונים לעונש

תביעה

בתמצית, התייחס ב"כ המאשימה לנסיבותיה החמורות של התאונה, תוצאותיה הטראגיות והשלכותיה הקשות על משפחת המנוח, הנפגעים בתאונה וגם על משפחת הנאשם.

עוד התייחס התובע לאמור בתסקיר שירות המבחן ולעברו התעבורתי המכביד ביותר של הנאשם, אשר אינו רלוונטי רק לשלב מוקדם בחייו של הנאשם, כפי שטען הנאשם בפני שירות המבחן, אלא מלווה אותו גם בבגרותו ולאחר נישואיו והולדת ילדיו וגם לאחר שהפסיק לעבוד כנהג מקצועי.

ב"כ המאשימה התייחס לעקרונות הענישה בתיקי גרם מוות ברשלנות, כפי שנקבעו בע"פ **6755/09 אלמוג נגד מדינת ישראל**, טען כי רמת הרשלנות באופן נהיגתו של הנאשם הייתה גבוהה שכן נכנס לצומת, בניגוד לאור אדום שדלק ברמזור במשך 4 שניות, מבלי להאט את מהירות נסיעתו והדגיש כי נסיבותיו האישיות של הנאשם, אין להן משקל מכריע, כאמור בעניין אלמוג לעיל ולא מתקיימות בעניינו כל נסיבות מיוחדות או חריגות.

התובע טען כי מתחם הענישה ההולם במקרה שבנדון, ינוע בין 12 ל-30 חודשי מאסר בפועל, 10 עד 15 שנות פסילה בפועל, פסילה על תנאי, קנס ופיצוי למשפחת המנוח.

התובע הגיש אסופה של פסקי דין לתמיכה בטיעוניו, כמפורט בעמוד 13 לפרוטוקול, שורות 1-10.

באשר למיקום הנאשם בתוך המתחם, טען התובע כי יש ליתן ביטוי מחד, לרמת הרשלנות הגבוהה והעבר התעבורתי המכביד ומאידך, לעובדה כי הנאשם הודה ונטל אחריות.

לסיכום, טען ב"כ המאשימה כי יש לגזור על הנאשם עונש מאסר בחלקו העליון של מתחם הענישה ופסילה בפועל לתקופה שלא תפחת מ-12 שנים.

הגנה

בתמצית, טען הסנגור כי ליתן משקל משמעותי להודית הנאשם, שעדיין לא מבין כיצד אירעה התאונה וכי עברו התעבורתי ב-23 השנים האחרונות, כולל עבירות קנס בלבד.

הסנגור הגיש אסופת פסיקה וטען, כי כמו באותם מקרים, יש להתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם, באמור בתסקיר שירות המבחן והמלצותיו ולהסתפק בעונש של מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות ובפסילה שלא תעלה על 10 שנים. באשר לפיצוי, טען הסנגור כי יש להשאיר זאת להליך האזרחי ולחילופין, לחייב בפיצוי מתון בלבד.

הסנגור טען כי אינו יודע להגדיר את מתחם הענישה ההולם, נוכח השונות הרבה בין מתחמים שונים, אך לשיטתו, הרף התחתון הנו מאסר בעבודות שירות ולא בפועל.

דין והכרעה

בע"פ 6755/09, **ארז אלמוג נגד מדינת ישראל**, קבע בית המשפט העליון, מהם העקרונות לפיהם יש לגזור את דינו של מי שהורשע בגרם מוות ברשלנות בתאונת דרכים:

"נדמה שקיימים שלושה כללים מנחים בסוגיית הענישה הראויה בעבירה של גרימת תאונת דרכים קטלנית ברשלנות. האחד, ראוי לגזור על נאשם עונש מאסר בפועל ופסילה מלנהוג לתקופה הולמת, הן בשל עקרון קדושת החיים והן משיקולי הרתעה. השני, בדרך-כלל הנסיבות האישיות של הנאשם בעבירה זו אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות המלוות בכוונה פלילית, הן בשל אופייה המיוחד של העבירה הנדונה והן בשל ביצועה השכיח גם ע"י אנשים נורמטיביים. השלישי, אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת הרשלנות".

מתחם הענישה ההולם ייקבע על-פי סעיף 40ג(א) לחוק העונשין ולפיו יש מקום ליתן משקל לערך או הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בהם, למדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כאמור בסעיף 40ט.

באופן נהיגתו, הביא הנאשם לפגיעה בערך הנעלה של קדושת החיים, ערך עליו אנו מצווים להגן כחברה, בכל דרך אפשרית.

מתחם הענישה הראוי, יקבע, בין היתר, בהסתמך על רמת הרשלנות שנמצאה באופן נהיגתו של הנאשם, כאשר לטעמי, נוכח נסיבות גרם התאונה, מדובר ברשלנות ברמה גבוהה, שכן הנאשם המשיך בנסיעה רצופה לתוך צומת מרומזר, לא האט את מהירות נסיעתו, לא בחן את מצב הצומת וחצה את קו העצירה, **כאשר האור האדום ברמזור בכיוון נסיעתו, דלק כבר 4 שניות.**

בע"פ 11786/04 אבו טריף נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 5.9.2005), כתב כבוד השופט א' לוי כי: **"בתקופה בה התאונות הקטלניות הפכו, למרבה הדאבה, לתופעה המתרחשת כמעט בכל יום, מצווה בית המשפט לומר את דברו בדרך הענישה, כדי לטעת בתודעתם של נהגים את החובה לנהוג בזהירות, תוך הקפדה על הכללים המתחייבים מהדין".**

באופן דומה נקבע בע"פ 5787/04 שחאדה נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 8.9.2004) כי:

" תאונות הדרכים המתרחשות בכבישי הארץ חדשים לבקרים בשל נהיגה רשלנית או פזיזה, גובות מחיר יקר מדי בנפש וכבר נפסק על-ידינו לא אחת כי אין מקום לענישה סלחנית מדי במקרים אלה ויש להעדיף את הצורך להעביר לציבור מסר ברור ומרתיע, אלא אם כן מתברר כי קיימות נסיבות אישיות חריגות ויוצאות דופן המצדיקות סטייה מרמת הענישה הראויה".

בע"פ 6358/10 מחמוד קבהא נ' מדינת ישראל, נאמר: **" נוכח ריבוי תאונות הדרכים הקטלניות, המתרחשות כמעט מדי יום ביומו וגובות את חייהם של קורבנות רבים, הביע בית משפט זה את הצורך במדיניות ענישה מחמירה ומרתיעה כלפי אלו הנוהגים ברשלנות ובחוסר אחריות בכבישים... מדיניות הענישה המחמירה והמרתיעה באה לידי ביטוי בכך שעל פי רוב הרשעה בעבירות גרימת מוות ברשלנות בתאונות דרכים מחייבת הטלת עונש מאסר בפועל ופסילת רישיון לתקופה ממושכת".**

מן האמור עולה, כי רק בשל נסיבות מיוחדות וחריגות, יימנע בית המשפט מהטלת עונש מאסר בפועל על מי שהורשע בעבירה של גרם מוות ברשלנות.

עיינתי בפסקי הדין שהביאו בפני הצדדים וכאמור בפסיקה, למשל בע"פ 39563-08-14 **אברהם רפאל נ' מדינת ישראל**: **"הפסיקה, כדרכה של פסיקה, הפוך בה והפוך בה דכולא בה, פסיקה מחמירה לצד פסיקה מקלה".**

במקרה שעובדותיו זהות כמעט לחלוטין, ע"פ 40285-10-15 **מדינת ישראל נגד פישמן**, בעניינה של נאשמת שהודתה בגרם מוות ברשלנות, במסגרת הסדר טעון שכלל טווח ענישה מוסכם של מאסר עד 12 חודשים ובית המשפט קמא, הסתפק ב-6 חודשי מאסר בעבודות שירות, קבע הרכב בית המשפט המחוזי בתל אביב, בראשות הנשיאה, כבוד הש' ברלינר:

"ובאשר למתחם הראוי למקרה הנוכחי - נראה לנו כי לא יכול להיות ספק בכך כי מתחם זה אינו יכול להתחיל ב-6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות. זאת הן בשל העקרונות הכלליים לענין פגיעה בחיי אדם והן בשל אופיה וחומרתה של הרשלנות שמדובר בה....באשר לעקרונות הכלליים - בתי משפט על כל ערכאותיהם אמרו ושבנו ואמרו, כי רק מאסר מאחורי סורג ובריה נותן ביטוי לערך של קדושת חיי אדם... הרשלנות שבה הודתה המשיבה היא רשלנות קשה וחמורה. המשיבה הודתה בכך שנכנסה לצומת באור אדום, מדובר בצומת

גדול וידוע, לא עצרה בקו העצירה, נכנסה במהירות גבוהה ולא הבחינה במנוח בטרם ההתנגשות. בגדר מעשי רשלנות שנמנים עם קשת המעשים המתכנסת תחת הכותרת גרימת מוות ברשלנות, זוהי כאמור רשלנות משמעותית במיוחד, החורגת משבריר שניה של הסח הדעת.... רשלנות, כשמה כן היא. אין מדובר במי שיצא מהבית במטרה לקפח חיי אדם. לא בכך הואשמה המשיבה ולא בכך הורשעה. אולם בגדר "רשלנות רגעית", כניסה במהירות גבוהה לצומת באור אדום - נמצאת ברף העליון... סוף דבר בעניין המתחם - המתחם שטענה לו המדינה איננו מופרך (12 עד 30 חודשי מאסר -ש.ק.), יחד עם זאת אנו מעמידים את המתחם במקרה זה על 12 עד 24 חודשים".

דומה כי דברים אלה יפים גם למקרה שבפני וכך גם מתחם הענישה שנקבע בענין פישמן לעיל.

לסיכום, נוכח רמת הרשלנות כמפורט לעיל, אני סבורה כי מתחם הענישה הראוי ינוע בין 12 חודשי מאסר ועד 24 חודשי מאסר, פסילה בפועל לתקופה שבין 10 שנים ועד 15 שנים, מאסר מותנה, קנס כספי ופיצוי למשפחת המנוח ולנפגעים בתאונה.

באשר לנסיבות שאינן קשורות לעבירה, הרי שהנאשם שבפני הוא בן 42, נשוי ואב ל-3 ילדים קטינים וכמפורט בתסקיר שירות המבחן ומבלי לפגוע בצנעת הפרט, מנהל אורח חיים נורמטיבי ומתמודד, יחד עם משפחתו, עם התאונה ותוצאותיה הטרגיות.

הנאשם הודה, כאמור, באחריותו לגרם התאונה ותוצאותיה הקשות, גם אם לא בתחילת ההליך המשפטי, ומנע את התמשכות ההליכים בתיק ויש לזקוף זאת לזכותו.

עם זאת, לאחר ששמעתי את הראיות לעונש, טיעוני הצדדים, לרבות הנאשם עצמו ונתתי דעתי לנסיבות קרות התאונה ונסיבותיו האישיות של הנאשם, לא מצאתי כי הן מצדיקות סטייה ממדיניות הענישה המקובלת והימנעות מהטלת עונש מאסר בפועל וכן, לא מצאתי בנסיבות המקרה שבפני, טעמים לחריגה ממתחם הענישה לעיל - לקולא או לחומרה, כאמור בסעיפים 40ד או 40ה לחוק העונשין.

באשר לטענת ההגנה בדבר היות הנאשם אדם נורמטיבי והחשש מהנזק שייגרם למשפחתו, היה וישלח למאסר, נאמר בעניין קבהא, על ידי כבוד הש' דנציגר:

"המערער אכן הינו אדם נורמטיבי, בדומה לרבים אחרים הגורמים ברשלנותם לתאונות דרכים שתוצאותיהן קטלניות. כמו כן אין עוררין כי התאונה לה גרם המערער המיטה אסון כבד על משפחות הקורבנות והנפגעים, כמו גם על משפחת המערער ועליו עצמו, שכן עקב התאונה נגרם לו סבל נפשי ופיסי רב. עם זאת, עם כל הצער שבדבר סבורני כי יש ליתן במקרה דנן משקל מכריע לשיקולי הגמול וההרתעה ואין בנסיבותיו האישיות של המערער כדי להקטין את הצורך בהעדפת האינטרס הציבורי כי על המורשעים בעבירת גרם מוות ברשלנות יוטל עונש מאסר בפועל, כך שיועבר לכלל החברה מסר חד וברור כי יש להקפיד על חוקי התנועה על מנת להילחם בנגע תאונות הדרכים, הגובה מחיר כבד מדי יום".

דומה כי דברים אלה, יפים גם למקרה שבפני.

אין ספק בליבי כי התאונה ותוצאותיה הטרגיות השפיעו באופן ממשי גם על הנאשם ומשפחתו כפי שניתן ללמוד גם מתסקיר שירות המבחן וגם מ-נל/1 ועדותו של ד"ר שרון ולא רק על משפחת המנוח ועל הפצועים בתאונה, אך האינטרס הציבורי במקרה זה, דוחק מפניו את האינטרס האישי של הנאשם ומחייב ענישה חמורה ומרתיעה, בדמות מאסר בפועל לתקופה משמעותית.

באשר להמלצות שירות המבחן לעונש, כפי שבאו לידי ביטוי בתסקיר, נאמר ברע"פ 7257/12, סנדוביץ נגד מדינת ישראל:

"אשר לטענת המבקש, לפיה שגו הערכאות הקודמות משלא אימצו את המלצותיו של שירות המבחן בעניינו, הרי שדינה להידחות. המלצותיו של שירות המבחן, כשמן כן הן - המלצות. בית-המשפט אינו כבול לאמור בהן והוא אינו מחויב לפעול על פיהן. עמדת שירות המבחן, אינה אלא אחד השיקולים העומדים בפני בית-המשפט בבואו לגזור את דינו של נאשם - לעיתים יאמץ בית-המשפט את המלצת שירות המבחן במלואה, לעיתים יאמץ אותה בחלקה ולעיתים ידחה אותה מכל וכל. כל עניין לנסיבותיו הוא, וכל מקרה יבחן לגופו, תוך מתן משקל ראוי להמלצות שירות המבחן (ראו, רע"פ 5176/03 סוריאנו נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 12.06.2003))."

מכל הטעמים שצוינו לעיל, בנוגע למידת רשלנותו של הנאשם, לא מצאתי לנכון לאמץ את המלצות שירות המבחן, שכן, לטעמי, נוכח רמת הרשלנות, אין מקום למאסר שירוצה על דרך של עבודות שירות. אציין, כי אכן, נעתרתי לבקשת ההגנה להפנות את הנאשם אל הממונה על עבודות השירות, אך הבהרתי כי אין בכך כדי להשליך על העונש שייגזר בסופו של יום על הנאשם.

בנוגע לסוגיה של פיצוי כספי למשפחת המנוח, יש הצדקה להטיל על הנאשם פיצוי כספי, כחלק מהשתתפותו בהליך המשפטי ולא להותיר עניין זה רק להליכים אזרחיים. ולעניין זה, נאמר ברע"פ 4107-04-12 סאסי נגד מדינת ישראל: "באשר לפיצוי, אכן יש אפשרות לקבל פיצוי במסגרת הליכים אזרחיים, וכשמדובר בתאונות דרכים בהליכים אזרחיים שאינם פשוטים יותר, לאור החקיקה בעניין זה, אבל היום מקובל יותר, וטוב שכן, לסייע לנפגעי עבירות פליליות, כל עבירה פלילית, לרבות עבירות פליליות שהינן במישור התעבורתי על דרך של פיצוי אפילו סמלי במסגרת של פיצוי פלילי".

לאור כל האמור לעיל ולאחר ששקלתי את כל השיקולים, לחומרה ולקולא, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

1. 14 חודשי מאסר בפועל.

הנאשם יאסר כעת ובכפוף לחתימתו על ערבות עצמית בסך 20000 ₪, הפקדת דרכון במזכירות בית המשפט תוך 24 שעות והוצאת צו עיכוב יציאה מן הארץ, יינתן עיכוב ביצוע לעונש המאסר והנאשם יתייצב לתחילת ריצוי מאסרו בבית הסוהר "ניצן", ביום 12.10.20, עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון.

על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים: 08-9787336, 08-9787377.

2. 12 שנות פסילה בפועל. הפסילה תמנה מיום 20.8.18, מועד תחילת הפסילה המנהלית ועד מועד תחילת עמוד 6

מאסרו של הנאשם ויתרת התקופה תמנה מיום שחרורו של הנאשם ממאסר ובכפוף להפקדת מסמכים מתאימים במזכירות בית המשפט.

3. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים. המאסר יחול על העבירות בהן הורשע הנאשם וכן על עבירה של נהיגה בזמן פסילה.

4. הנאשם ישלם סך של 15,000 ₪ כפיצוי למשפחת המנוח. הסכום האמור יופקד במזכירות בית המשפט עד ליום 8.11.20 ויועבר אל מוטב ממשפחת המנוח, על פי פרטים שתעביר המאשימה למזכירות בית המשפט.

5. הנאשם ישלם סך של 5000 ₪ לכל אחד מהנפגעים בתאונה. הסכום האמור יופקד במזכירות בית המשפט עד ליום 8.11.20 ויועבר אל דניאל אלפונסו ואמרה בלטה, באמצעות המאשימה.

הודעה לנוכחים הזכות לערער על גזר הדין תוך 45 יום.

ניתן היום, י"ח אלול תש"פ, 07 ספטמבר 2020, במעמד הנוכחים.